

Wyrok Trybunału w sprawie C-147/25 | Inter Rao Lietuva

Komunikat prasowy nr 116/26

Luksemburg, 3 września 2026 r.

Kontrolowanie spółki przez osobę objętą środkami ograniczającymi Unii musi być poparte obiektywnymi i wystarczająco solidnymi dowodami

Autokratyczny charakter systemu politycznego Rosji nie stanowi sam w sobie wystarczająco solidnego dowodu kontrolowania spółki przez prezydenta Rosji

Spółka Inter Rao Lietuva działała na Litwie jako importer energii i niezależny dostawca energii. W 2022 r. jej środki finansowe zostały zamrożone po umieszczeniu jej w wykazie osób mających powiązania z osobami objętymi środkami ograniczającymi Unii Europejskiej, w tym przypadku prezydentem Rosji¹. Wpis ten, dokonany przez właściwy organ litewski, opierał się w szczególności na fakcie, że spółka ta należy pośrednio do spółki prawa rosyjskiego Inter Rao, której głównymi udziałowcami są przedsiębiorstwa należące pośrednio do Rosji.

Inter Rao Lietuva zakwestionowała zamrożenie środków finansowych. Najwyższy sąd administracyjny Litwy, do którego sprawa trafiła w ostatniej instancji, zwrócił się z pytaniami prejudycjalnymi do Trybunału Sprawiedliwości. Sąd ten zmierza do ustalenia, czy takie zamrożenie środków finansowych można nałożyć bez wysłuchania przedsiębiorstwa. Zadał również pytania dotyczące swojej właściwości w zakresie kontroli sądowej w kontekście zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego, a konkretnie bezpośredniego lub pośredniego wpływu Rosji na litewski sektor energetyczny. Wreszcie sąd zastanawia się nad standardem dowodowym wymaganym do wykazania istnienia powiązań z osobami objętymi środkami ograniczającymi Unii.

W swoim wyroku Trybunał przypomniał, że **środki ograniczające nałożone rozporządzeniem Unii mają bezpośrednie zastosowanie w każdym państwie członkowskim** i nie wymagają żadnych krajowych środków wykonawczych. Zamrożenie środków finansowych osób prawnych, w szczególności ze względu na to, że pozostają one w posiadaniu lub pod kontrolą osób objętych unijnymi środkami ograniczającymi, nie stanowi zatem ani krajowej sankcji nałożonej przez państwo członkowskie, ani dodatkowej sankcji w stosunku do środków ograniczających nałożonych przez Radę Unii Europejskiej, lecz stanowi wykonanie tych środków. **Wobec tego organ krajowy jest zobowiązany do poszanowania praw podstawowych ustanowionych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.**

W tym kontekście Trybunał przypomniał swoje orzecznictwo dotyczące organów Unii i zwrócił uwagę, że **wymogi wynikające z ogólnej zasady dotyczącej prawa do dobrej administracji powinny mieć zastosowanie w taki sam sposób do organów krajowych**. W związku z tym uprzednie powiadomienie mogłoby zagrozić skuteczności zamrożenia środków finansowych. Z tych samych powodów nie ma również potrzeby uprzedniego wysłuchania osoby lub podmiotu objętych środkami ograniczającymi. Natomiast uzasadnienie należy podać do wiadomości jak najszybciej po podjęciu decyzji, aby umożliwić zainteresowanym osobom skorzystanie z prawa do wniesienia skargi.

Ponadto sąd krajowy musi upewnić się, w ramach kontroli zgodności z prawem środka krajowego, że opiera się on na wystarczająco solidnej podstawie faktycznej, co wiąże się z weryfikacją okoliczności faktycznych podanych w uzasadnieniu. **Sąd krajowy nie musi jednak oceniać istnienia zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego** przy kontroli zgodności z prawem środka w postaci zamrożenia aktywów stanowiącego wykonanie środków ograniczających nałożonych przez prawo Unii.

Ponadto w przypadkach, gdy środek krajowy opiera się na istnieniu kontroli nad spółką sprawowanej przez osobę objętą unijnymi środkami ograniczającymi, sąd krajowy musi upewnić się, że właściwy organ krajowy ustalił istnienie tej kontroli

w sposób obiektywny i wystarczająco solidny, na podstawie dowodów bezpośrednich lub łańcucha wystarczająco konkretnych, precyzyjnych i spójnych poszlak. W niniejszej sprawie organy krajowe argumentowały, że Inter Rao Lietuva znajduje się w sytuacji, w której prezydent Rosji jest w stanie wpłynąć na jej decyzje, i to nawet przy braku jakiegokolwiek powiązania prawnego, własnościowego lub udziału w jej kapitale.

W tym kontekście fakt, że system polityczny Rosji ma charakter „autokratyczny i oligarchiczny, co przekłada się na skuteczną i rzeczywistą, lecz nieformalną kontrolę nad [...] podmiotami gospodarczymi tego państwa”, w związku z czym „nasuwa się wniosek, że prezydent [Rosji], na mocy przysługujących mu de facto nieograniczonych uprawnień [...], jest [...] w stanie sprawować rzeczywistą i skuteczną kontrolę nad osobami i przedsiębiorstwami działającymi w Rosji”, nie stanowi wystarczająco solidnego dowodu na istnienie kontroli nad tą spółką. Sąd odsyłający może jednak uwzględnić wszystkie informacje lub okoliczności dotyczące rzeczywistego charakteru i skuteczności kontroli, nawet nieformalnej, sprawowanej przez tę osobę nad spółką prawa rosyjskiego, o ile te informacje lub okoliczności zostaną wykazane w sposób obiektywny i wystarczająco solidny.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w ramach rozpatrywanego przez nie sporu z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii.

Sąd jest właściwy do rozpoznania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, które dotyczą wyłącznie: 1) wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (VAT), 2) podatku akcyzowego, 3) kodeksu celnego, 4) klasyfikacji taryfowej towarów w Nomenklaturze scalonej, 5) odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład, opóźnienia lub odwołania usług transportowych lub 6) systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do rozpoznania wszystkich pozostałych wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

Ani Trybunał, ani Sąd nie rozstrzygają sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału lub Sądu. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Przedstawienie stanu faktycznego i ram prawnych odnosi się do okresu istotnego dla sprawy i opiera się na aktach sprawy.

[Pełny tekst oraz, w stosownych przypadkach, streszczenie](#) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne na „[Curia Web TV](#)” oraz w „[European Broadcasting Service](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ [Decyzja Rady 2014/145/WPZiB](#) z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w związku z działaniami podważającymi integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi, zmieniona decyzją Rady 2022/660/WPZiB z dnia 21 kwietnia 2022 r.; [rozporządzenie Rady \(UE\) nr 269/2014](#) z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających, zmienione rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) 2022/658 z dnia 21 kwietnia 2022 r.